

De raad van de gemeente Oldenzaal;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 4 september 2007, nr. 34/11;

gelet op artikel 149 van de Gemeentewet;

b e s l u i t :

vast te stellen de verordening burgerinitiatief Oldenzaal 2007 (de formulieren "verzoek burgerinitiatief" en "handtekeningenlijst ondersteuningsverklaringen burgerinitiatief")

Artikel 1 Begripsomschrijving

In deze verordening wordt verstaan onder:

- a. raad: de gemeenteraad van Oldenzaal;
- b. college: het college van burgemeester en wethouders van Oldenzaal;
- c. griffie: griffie van de gemeenteraad van Oldenzaal;
- d. burgerinitiatief: een voorstel aan de raad om te beraadslagen en te besluiten over een door initiatiefgerechtigde geformuleerd initiatief;
- e. ingezetenen: personen ingeschreven in het bevolkingsregister van de gemeente Oldenzaal.

Artikel 2 Initiatiefgerechtigden

- a. Initiatiefgerechtigd zijn ingezetenen van 16 jaar en ouder.
- b. Voor de beoordeling of aan de vereisten voor initiatiefgerechtigden wordt voldaan, is de toestand op de dag van indiening van het burgerinitiatief bepalend.

Artikel 3 Onderwerpen van het burgerinitiatief

1. Een burgerinitiatief kan worden ingediend over onderwerpen waarin de raad bevoegd is.
2. Geen burgerinitiatief is mogelijk ten aanzien van:
  - a. onderwerpen die in strijd zijn met hogere wet- en regelgeving of de uitvoering van een besluit van een hoger bestuursorgaan betreffen waaromtrent de raad geen beleidsvrijheid heeft;
  - b. onderwerpen die niet behoren tot de bevoegdheid van de raad;
  - c. onderwerpen betrekking hebbende op privé-belangen;
  - d. vragen over het gemeentelijk beleid;
  - e. gedragingen waartegen een klacht kan worden ingediend op basis van de Algemene wet bestuursrecht;
  - f. een bezwaar- of (hoger) beroepschrift in de zin van de Algemene wet bestuursrecht tegen besluiten van het gemeentebestuur;
  - g. onderwerpen met betrekking tot fiscale aangelegenheden;
  - h. onderwerpen met betrekking tot interne bedrijfsvoering en gemeentelijke arbeidsvoorwaarden;
  - i. onderwerpen waarover korter dan twee jaar geleden voor indiening van het burgerinitiatief door het gemeentebestuur een besluit is genomen;
  - j. benoeming van personen.

Artikel 4 Indieningvereisten

Het burgerinitiatief dient te worden ondersteund door ten minste 50 ingezetenen die voldoen aan de eisen als bedoeld in artikel 2 van deze verordening.

Artikel 5 Vormvoorschriften

1. Het burgerinitiatief wordt schriftelijk ingediend bij de voorzitter van de raad.
2. Het burgerinitiatief bevat een voorstel aan de raad voor een door de raad te nemen besluit, voorzien van een motivering.
3. Indien uit de realisering van het burgerinitiatief kosten voortvloeien, wordt daarvan een globale raming gegeven.
4. Het burgerinitiatief vermeldt de naam, het adres, de geboortedatum en de handtekening van ten minste één en ten hoogste drie personen die als vertegenwoordigers van het burgerinitiatief optreden.
5. Voor de indiening moet gebruik worden gemaakt van het bij deze verordening vastgestelde en door initiatiefgerechtigden volledig in te vullen en te ondertekenen formulieren.

Artikel 6 Ontvankelijkheidstoets

1. De voorzitter van de raad bericht de raad en de indieners binnen twee weken na ontvangst van een burgerinitiatief dat dit is ontvangen en of dit voldoet aan de eisen bedoeld in de artikelen 4 en 5 en of sprake is van eventuele uitsluitingsgronden als bedoeld in artikel 3.
2. Indien een burgerinitiatief niet voldoet aan de eisen bedoeld in artikel 4 en 5 stelt de voorzitter van de raad de vertegenwoordigers als bedoeld in artikel 5, vierde lid, schriftelijk en gemotiveerd gedurende een termijn van ten hoogste vier weken in de gelegenheid om de vastgestelde gebreken te herstellen.
3. De voorzitter van de raad doet van een besluit als bedoeld in het vorige lid mededeling aan de raad.
4. De voorzitter van de raad stuurt een voorstel door naar het college of naar de burgemeester indien het een onderwerp betreft dat niet tot de bevoegdheid van de raad behoort maar wel valt onder de bevoegdheid van deze bestuursorganen.
5. De voorzitter van de raad doet onmiddellijk mededeling aan de vertegenwoordigers als bedoeld in artikel 5, lid 4 van een doorzending conform artikel 6, lid 4 onder vermelding van het betreffende bestuursorgaan. Het betreffende bestuursorgaan hanteert bij de behandeling van het voorstel de termijnen conform artikel 8, lid 4.

Artikel 7 Aanspreekpunt burgerinitiatief

De griffie is voor de initiatiefnemer en overige belangstellenden het aanspreekpunt met betrekking tot het ingediende burgerinitiatief tijdens de afhandelingsprocedure.

Artikel 8 Procedure agenderen en horen van bestuursorganen

1. De raad beslist in zijn eerstvolgende vergadering na ontvangst van het burgerinitiatief of na ontvangst van de aanvulling ingevolge artikel 6, tweede lid, over het al dan niet in behandeling nemen en de verdere procedure daarvan van het burgerinitiatief.
2. Indien de raad het burgerinitiatief in behandeling neemt, stelt hij tegelijkertijd vast of dit raakt aan de bevoegdheden en taken van de burgemeester of het college.
3. Is het vorenstaande geval, dan worden deze bestuursorganen in de gelegenheid gesteld hun visie kenbaar te maken. De raad kan overigens ook in overige gevallen een burgerinitiatief voor preadvies voorleggen aan het college.
4. Beraadslaging en besluitvorming over een burgerinitiatief vindt plaats binnen acht weken nadat de raad heeft besloten om het burgerinitiatief in behandeling te nemen. Deze termijn kan ten hoogste vier weken worden verlengd. Verder uitstel is mogelijk voor zover de indiener van het burgerinitiatief daarmee instemt.

Artikel 9 Procedure behandeling in raadsvergadering

1. De voorzitter van de raad stelt één of meer van de vertegenwoordigers als bedoeld in artikel 5, vierde lid, in de gelegenheid het burgerinitiatief toe te lichten in de raadsvergadering waarin de beraadslaging over het initiatief plaatsvindt en om eventuele vragen uit de raad te beantwoorden.
2. De voorzitter van de raad kan één of meer vertegenwoordigers als bedoeld in het eerste lid toestemming geven om deel te nemen aan de beraadslaging in de raad over het burgerinitiatief.

Artikel 10 Publicatie en openbaarheid

1. Nadat de raad besloten heeft over het burgerinitiatief, draagt de voorzitter van de raad er zorg voor dat het raadsbesluit:
  - a. binnen twee weken wordt meegedeeld aan de vertegenwoordigers bedoeld in artikel 5, vierde lid;
  - b. binnen drie weken wordt gepubliceerd in het Nieuwsblad voor Oldenzaal in de katern "Officiële mededelingen en bekendmakingen van de gemeente Oldenzaal", dan wel een ander gemeentelijk huis-aan-huis te verspreiden Oldenzaals blad.
2. Indien de raad geheel of gedeeltelijk overeenkomstig het burgerinitiatief besluit, deelt de voorzitter van de raad de in artikel 5, vierde lid genoemde vertegenwoordigers in de onder lid 1 sub a genoemde brief tevens mee bij welke medewerker van de gemeente Oldenzaal de vertegenwoordiger nadere inlichtingen kan inwinnen over de verdere uitvoering daarvan.

Artikel 11 Jaarlijks verslag

De burgemeester brengt over elk jaar, in het kader van het burgerjaarverslag, mede verslag uit over de werking van het recht op burgerinitiatief in de praktijk.

Artikel 12 Evaluatie en bijstelling

Na drie burgerinitiatieven evalueert de raad de werking van het burgerinitiatief en besluit desgewenst tot bijstelling van de verordening.

Artikel 13 Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking op de dag na de dag van bekendmaking.

Artikel 14 Citeerartikel

Deze verordening wordt aangehaald als: "Verordening burgerinitiatief Oldenzaal 2007".

Vastgesteld in de openbare vergadering van 11 oktober 2007,

de griffier,

de voorzitter,

J.H. Brokers

F.T.J.M. Backhuijs

Toelichting op de Verordening burgerinitiatief Oldenzaal 2007 (vastgesteld bij raadsbesluit van 11 oktober 2007, nr. 135)

Algemeen

Met het burgerinitiatief krijgt de burger de mogelijkheid om rechtstreeks, zonder tussenkomst of medewerking van raadsleden, een voorstel op de agenda van de gemeenteraad te plaatsen. Binnen een gegarandeerde termijn wordt dit voorstel besproken in de raadsvergadering en volgt besluitvorming. Het burgerinitiatief kan niet zonder toestemming van de initiatiefnemers worden bijgesteld of afgezwakt. De initiatiefnemers hebben daarbij een actieve inbreng doordat zij in de vergadering van de raad een toelichting kunnen geven, vragen kunnen beantwoorden en soms ook nog deelnemen aan de beraadslaging.

Van de initiatiefnemers wordt verwacht dat zij zich terdege verdiepen in de materie om zodoende met een zo concreet mogelijk voorstel te komen. Zij zullen moeten onderzoeken wat er allemaal nodig is om het plan te realiseren. Daardoor zal het inzicht van de burger in het bestuurlijke besluitvormingsproces groter worden. Daarnaast komt bij een burgerinitiatief helder naar voren hoe breed de maatschappelijke steun is voor een bepaald plan.

Met het burgerinitiatief wordt het democratische gehalte van de lokale overheid vergroot en zal de kwaliteit van bestuur naar verwachting toenemen.

In de verordening wordt de formele procedure voor het burgerinitiatief vastgelegd. Oldenzaal kent daarbij de voorbereiding van raadsvoorstellen in het Politiek Forum. Dit wordt niet nader in de verordening geregeld. Aangesloten moet worden bij de huidige werkwijze. Desgewenst kan de raad besluiten deze procedure voor wat betreft het burgerinitiatief nader te omschrijven.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1 Begripsomschrijving

Hierin wordt onder meer een duidelijke definitie gegeven voor het begrip burgerinitiatief. De nadere voorwaarden die gesteld worden aan een dergelijk initiatief worden in de daarna volgende artikelen opgenomen. De overige onderdelen spreken voor zich.

Artikel 2 Initiatiefgerechtigden

Uit het oogpunt van het streven naar jongerenparticipatie biedt de verordening ook jongeren van 16 jaar en ouder de mogelijkheid een initiatief in te dienen.

Artikel 3 Onderwerpen van het burgerinitiatief

In dit artikel wordt bepaald waarover een burgerinitiatief moet gaan. Omdat de gemeenteraad het besluit moet nemen op het voorstel, ligt het voor de hand dat het moet gaan over onderwerpen waarin de raad ook bevoegd is.

Een aantal onderwerpen lenen zich niet voor het burgerinitiatief. Deze zijn dan ook uitgesloten. Het gaat dan bijvoorbeeld om een voorstel dat in strijd is met de wet, de interne bedrijfsvoering van de gemeente, de benoeming van personen, een voorstel waaromtrent al diverse procedures lopen of voorstellen die feitelijk moeten worden aangemerkt als een bezwaarschrift of een klacht. Uitgesloten worden ook onderwerpen waarover korter dan twee jaar voor indiening van het burgerinitiatief door het gemeentebestuur een besluit is genomen. Onder gemeentebestuur wordt in dit verband niet enkel de raad bedoeld maar ook het college of de burgemeester. Door deze uitsluiting wordt voorkomen dat er 'oude koeien uit de sloot worden gehaald'. Beoogd wordt dat er vooral frisse en vernieuwende ideeën komen van de burgers.

Artikel 4 Indieningsvoorwaarden

Het burgerinitiatief dient een zekere aantoonbare steun te hebben onder de bevolking. Veel zaken die voor burgers belangrijk genoeg kunnen zijn voor een burgerinitiatief spelen zich af in de directe woon- en leefomgeving en hebben vaak geen, of slechts een beperkte bovenwijkse uitstraling. Verder leert de ervaring die inmiddels in Nederland is opgedaan met het burgerinitiatief, dat gemiddeld nog geen twee keer per jaar per gemeente een dergelijk voorstel wordt ingediend. Daarom wordt een niet te hoog aantal ondersteuners voor het burgerinitiatief geëist, te weten 50.

Artikel 5 Vormvoorschriften

Een burgerinitiatief moet een zo concreet mogelijk voorstel bevatten, voorzien van een argumentatie. Daarbij moet men ingaan op de volgende punten:

- Doel: wat wil men bereiken?
- Middelen: wat moet worden gedaan of nagelaten om het doel te bereiken?
- Uitvoering: wat is daarvoor nodig, welke stappen moeten worden gezet?
- Globale raming van de kosten.

Vooraf het inschatten van de kosten is voor burgers lastig. Het is echter zinvol deze laatstgenoemde eis te stellen. Dit bevordert dat initiatiefgerechtigden zich beraden over de vraag of het belang van hun voorstel opweegt tegen de kosten die daarmee gepaard gaan. Hiermee wordt voorkomen dat al te gemakkelijk "verlanglijstjes" worden ingediend. Initiatiefnemers dienen gebruik te maken van een formulier met daarbij een handtekeningenlijst. Het formulier moet volledig worden ingevuld en ondertekend. Er mag niet worden gewerkt met losse lijsten van ondersteuners. De lijst bevat handtekeningen met de daarbij behorende namen, adressen en geboortedata. Dit bevordert dat een voorstel volledig is en dat de lijst van ondersteuners inzichtelijk is.

Artikel 6 Ontvankelijkheidstoets

Ingekomen initiatieven worden getoetst aan de hierboven vermelde inhoudelijke en formele criteria. De voorzitter van de raad verricht deze toetsing. Indien gebreken worden geconstateerd, geeft de voorzitter van de raad de indieners gedurende maximaal vier weken de gelegenheid om de gebreken te herstellen. Het is immers niet gewenst dat burgerinitiatieven om louter formele redenen buiten behandeling worden gelaten. Een burgerinitiatief waarin de gemeenteraad niet bevoegd is en dat wordt doorgestuurd aan het college of aan de burgemeester, is geen burgerinitiatief als bedoeld in artikel 1 van de verordening. Het college of de burgemeester behandelen deze voorstellen op de gebruikelijke wijze, waarbij wel de behandelingstermijnen als bedoeld in artikel 8, lid 4 worden gehanteerd.

Artikel 7 Aanspreekpunt burgerinitiatief

De griffie van de raad is voor de initiatiefnemer en overige belangstellenden het aanspreekpunt met betrekking tot het ingediende burgerinitiatief gedurende de afhandelingsprocedure.

Artikel 8 Procedure agenderen en horen van bestuursorganen

De raad stelt vervolgens de procedure van de behandeling vast en kan dan kiezen uit de volgende alternatieven:

- de raad neemt het voorstel niet in behandeling omdat het niet voldoet aan artikel 4 (het aantal ondersteuners van het burgerinitiatief is te laag) of omdat sprake is van een uitgesloten onderwerp als bedoeld in artikel 3, tweede lid;
- de raad onderzoekt of de tekortkomingen in de vormvoorschriften als bedoeld in artikel 5, ook na het geven van de hersteltermijn als bedoeld in artikel 6, dermate ernstig zijn waardoor hij moet besluiten het burgerinitiatief niet in behandeling te nemen.
- de raad neemt het voorstel direct zelf in behandeling;
- de raad neemt het voorstel in behandeling nadat de burgemeester of het college hun visie kenbaar hebben gemaakt (dit in het geval het voorstel ook de bevoegdheden van deze bestuursorganen raakt);
- de raad neemt het voorstel in behandeling na het ontvangen van een preadvies van het college (dit in het geval de raad ervoor heeft gekozen een preadvies te vragen aan het college).

In Oldenzaal functioneren het raadspraesidium en het Politiek Forum in het kader van het besluitvormingsproces van de gemeenteraad. Het praesidium, bestaande uit de voorzitter van de raad, de raadsgriffier en de fractievoorzitters van de in de raad zitting hebbende fracties, adviseert de raad omtrent de behandeling (wel/niet, wanneer en welke procedure) van raadsvoorstellen. Zo is het mogelijk om voorstellen eerst te laten behandelen in het zgn. Politiek Forum (opiniërend dan wel besluitvormend), alvorens deze in de raad te behandelen en hierover een besluit te nemen. Deze procedure is niet verder betrokken bij de ontwikkeling van de onderhavige verordening. In de praktijk zal het praesidium adviseren of een burgerinitiatief ook nog in het Politiek Forum aan de orde moet worden gesteld. Dit zal waarschijnlijk het geval zijn indien sprake is van derdebelanghebbenden of complexe voorstellen. Door de behandeling in het Politiek Forum is het ook voor burgers (niet initiatiefnemers) mogelijk om hun mening te geven over het onderhavige burgerinitiatief. De raad kan desgewenst een nadere regeling vaststellen voor de procedure van het burgerinitiatief, waarin de rollen van de raadsgriffier, de voorzitter van de raad, het raadspraesidium en het Politiek Forum nader worden vastgesteld.

Ter bevordering van een spoedige besluitvorming zijn termijnen opgenomen waarbinnen het besluit op het burgerinitiatief moet zijn genomen. De gebruikelijke termijn te rekenen vanaf het moment waarop de raad heeft besloten om het voorstel te behandelen, bedraagt acht weken. Er kan een verlenging worden gedaan van vier weken. Daarna kan alleen met toestemming van de initiatiefnemer verdere verlenging van de afhandelingstermijn plaatsvinden. Daarbij is aangesloten bij de bepalingen van de Algemene wet bestuursrecht. Uitgangspunt is dat het niet aannemelijk is dat het gemeentebestuur via het burgerinitiatief met wensen wordt geconfronteerd, die niet eerder bekend waren bij het ambtelijk apparaat of bij het college. Daarnaast zullen burgerinitiatieven veelal gaan over aangelegenheden van praktische aard (voorzieningen in de wijk, leefomgeving). Daarom zal het over het algemeen geen onoverkomelijke opgave zijn om de burgerinitiatieven binnen een korte periode af te handelen en hierop een besluit te nemen.

Artikel 9 Procedure behandeling in raadsvergaderingen

De initiatiefnemer en zijn vertegenwoordigers worden in de gelegenheid gesteld om het voorstel in een raadsvergadering toe te lichten, vragen uit de raad te beantwoorden en soms ook nog deel te nemen aan de beraadslaging in de raad. Indien een preadvies is gevraagd van het college wordt hiervoor de gebruikelijke procedure gevolgd en wordt de desbetreffende portefeuillehouder in de gelegenheid gesteld het standpunt toe te lichten en vragen uit de raad te beantwoorden.

Het introduceren van een instrument als onderhavige wekt verwachtingen bij de burgers. De raad zal een burgerinitiatief dan ook uiterst serieus nemen en niet lichtvaardig terzijde zetten. De raad blijft echter het bevoegde bestuursorgaan dat de besluiten neemt en daarvoor de volle verantwoordelijkheid draagt.

Tegen besluiten van de raad op een burgerinitiatief is geen bezwaar of (hoger) beroep mogelijk in de zin van de Algemene wet bestuursrecht.

Artikel 10 Publicatie en openbaarheid

Nadat het besluit is genomen, stelt de raad de vertegenwoordigers van het burgerinitiatief schriftelijk hiervan op de hoogte. Indien hij geheel of gedeeltelijk van het initiatief is afgeweken motiveert hij dit. Indien het initiatief is overgenomen, worden de vertegenwoordigers geïnformeerd wanneer de uitvoering wordt gestart en wie daarvoor de contactpersoon binnen de gemeentelijke organisatie is.

Artikel 11 Jaarlijks verslag

Jaarlijks brengt de voorzitter van de raad in het kader van het burgerjaarverslag mede verslag uit over de werking van het recht op burgerinitiatief in de praktijk.

Artikel 12 Evaluatie en bijstelling

De ervaring leert dat gemiddeld in Nederland nog geen twee burgerinitiatieven per jaar worden ingediend. Daarom is ervoor gekozen om de evaluatie door de gemeenteraad van deze regeling plaats te laten vinden na de behandeling van drie burgerinitiatieven.